

državne denarne ustanove nudijo za daljši čas neodpovedljivi kredit, ki naj tvori rezervo za primer večjih dvigov. Redne dvige in dajanje kreditov pa bi mogli zavodi obavljati iz lastnih sredstev. Zato zahtevamo pravilno ureditev kreditnega vprašanja, ki naj omogoči likvidnost denarnih zavodov ter vpostavljanje kreditne sposobnosti vlagateljev in dolžnikov. Dekler pa je v važ-

nosti neizpremenjen zakon o zaščiti kmeta, zahtevamo, da se kreditnemu zadrugarstvu dodelijo potrebni dolgoročni krediti, kakor so s tem zakonom predvideni in obljubljeni. Končno zahtevamo, da se današnja praksa podeljevanja kreditov potem državnih denarnih zavodov revidira ter uredi tako, da ne bo zavirala vsak gospodarski napredek.

IZ RAZNIH DRŽAV

Iz deloma pomirjene Avstrije. Izredno stanje v Avstriji je že ukinjeno, a sodišča nadaljujejo s postopanjem napram kolovodjem puča. Izvršenih je že bilo tudi nekaj smrtnih obsodb, pa navadno se glasijo sodbe na večletno ječo. V minulem tednu se je še zateklo nekaj hitlerjevcev preko naše meje in so bili poslani v taborišče v Varaždin. Avstrijski poslanik v Beogradu je izrekel našemu zunanjemu ministru zahvalo za lepo postopanje z avstrijskimi pribežniki. — Avstrijske oblasti so ugotovile, da so obstojali trije načrti za upor. Prvič bi se naj bili uprli hitlerjevci, ko je bila leta 1933 razpuščena njih stranka. Druga vstaja bi naj izbruhnila oktobra 1933 na Koroškem, a je padla v vodo radi onemogočene dobave orožja ter streliva. Tretji puč je bil pripravljen letos februarja, ko so udarili po vladi z oboroženo silo socijalni demokrati in komunisti. Hitlerjevci so pustili uporni proletarijat na cedilu, ker so videli, da je vladalo tedaj med narodom za Dollfussovo vlado dobro razpoloženje. Šele četrti načrt je prišel do izbruha, a se je tudi izjalovil in končal kot ožigasan z ostro obsodbo za hitlerjevce od celotnega kulturnega sveta.

Bolgarija bo znižala dolgove. Predsednik bolgarske vlade Georgijev je sporočil poročevalcem listov, da namerava vlada izdati zakon o znižanju zasebnih dolgov do 300.000 levov. Pri dolžnikih trgovcih bo znašalo znižanje 20%, pri obrtnikih 30% in pri kmetih do 40%. Vladni ukrepi bodo tudi omogočili »prijateljsko« znižanje pogojnih dolgov, katerega bodo ponudili upniki sami dolžnikom z znižanjem dolžnega zneska za 25, 35 in 50%. Zgube pri znižanju dolgov bodo prevzele posebne samostojne blagajne, ki bodo črpale dohodke iz enega dela davkov, kar bo znašalo v državnem proračunu vsoto 220 milijonov levov na leto.

Po pogrebu maršala Hindenburga v Nemčiji. Pokojnega maršala Hindenburga je pokopal Hitler pod vojni spomenik v Tannenbergu v Prusiji s cesarskimi častmi. Hitler kot predsednik Nemčije za Hindenburgom je izdal zakon, ki določa pomiloščenje političnim kaznjencem. Zakon bo vrnil svobodo tisočerim, ki so bili v koncentracijskih taborih in niso znali zakaj in kako dolgo bodo morali trpeti. — Skrajno slabo gospodarsko stanje Nemčije je prisililo Hitlerja, da je postavil dr. Schachta, guvernerja državne banke, za gospodarskega diktatorja Nemčije in mu je dal vsa za ta posel potrebna pooblastila.

Mussolini zopet pometa lastno dvorišče. Italija se bori z gospodarskimi težkočami, ki grozijo s polomom. Pri skrajno slabem finančnem stanju se upirajo Mussolinijevem neznosnem diktatorstvu njegovi doslej najzvestejši. Zadnje dni je vzel diktator Italije v roke železno metlo in je pognal iz stranke, in vtaknil v zapore in poslal v prognanstvo precej najbolj uglednih fašistov. Radi neznosnih razmer so v Italiji poostriili cenzuro, da bi ostalo svetu prikrito, kar že dolgo prekipeva iz Mussolinijevega diktatorskega lonca in širi po Italiji opasne duhove.

V Rusiji goni vojaštvo kmete na delo. V poljedelskih ruskih pokrajinah: Ukrajini, na Krimu, Kavkazu, ob reki Volgi, v Turkestanu in po nekaterih delih Sibiri je proglašen nad kmeti preki sod in vojaštvo goni kmete na obdelovanje povsem tuje zemlje. Vojaštvo je prevzelo vodstvo kmetij. Vse odrasle moške so vojaki razdelili v večje ter manjše skupine in jih gonijo v druge kraje, kjer morajo obdelovati čisto tujo zemljo. Kmetje se seve branijo ter ustavljajo tacemu nečloveškemu postopanju. V slučaju najmanjšega upora je na dnevnemu redu ustrelitev voditeljev upora, puntarski delavski kmečki oddelki morajo v kazenska taborišča, in vasi, kjer je bila vstaja, je vojaštvo vpepelilo. Radi omenjenega postopanja je izpadla letošnja žetev v Rusiji skrajno slabo in bo kmetstvo prebivalstvo radi predpisanih žitnih rekvizicij predano lakoti, kužnim boleznim in — smrti!

Služba božja v gozdu. Boljševiki se trudijo z vsemi sredstvi, da bi izrvali iz duše ruskega naroda vero do zadnje korenine. Zapirajo cerkve ter odpirajo tvornice, kjer se časti novo božanstvo — mašina. Ljudi pa to boljševiško božanstvo ni osrečilo in zato se vračajo nazaj k staremu — pravemu Bogu, stvarniku, očetu in sodniku, ki so ga komunistični poglavarji hoteli izpodiniti iz njihovih duš. Ker so cerkve povečini ali zaprte ali razdejane ali pa se uporabljajo v druge svrhe, se ruski kristjani zbirajo po gozdih, da tamkaj opravijo službo božjo. Duhovniki vršijo božoslužje pod milim nebom. Ako ni duhovnikov, imajo verske govore laiki, povečini študentje. Govorijo ljudstvu o življenju in smrti Kristusovi, o večnem življenju ter o neskončnem božjem usmiljenju. Priporočajo ljudem, naj se vrnejo k pravi veri, ki edina more človeka osrečiti. Vlada se trudi, da bi take verske sestanke onemogočila. To pa ni tako lahko. Če razženejo ljudi na enem kraju, pa se zberejo na drugem kraju gozda ali v drugi šumi. Med verniki, ki se zbirajo k službi božji po gozdih, so zastopani vsi sloji in stanovi: kmetje, delavci, meščani, razumništvo, da celo vojaštvo. V Rusiji se pojavlja obnova verskega življenja, ki je boljševiške oblasti ne morejo preprečiti.

Krivooverce težje spreobrniti ko pogane. Veliko — smemo reči nešteto — poskusov je bilo storjenih, da bi se spreobrnili ter združili s katoliško cerkvijo krivooverci in razkolniki. Prvi priznavajo nekaj krščanskih resnic poleg večjega števila zmotnih, krivih naukov: zato se imenujejo krivooverci. Drugi pa so se ločili od rimskega papeža ter tudi padli v neke verske zmote. Vsi spreobrnili poskusi se navadno razbijejo ob krivoversko-razkolniški trdovratnosti. To je staro izkustvo, pridobljeno v Evropi. Nič boljše ni v misijonskih pokrajinah. Nedavno se je v afriškem Kongu pojavila v misijonski pokrajini Buta neka nova verska ločina, ki je čudna zmes katoličanstva, protestanstva in poganskih vraž. Njeni pristaši se imenujejo »Razsvetljeni od Svetega Duha«. Početnik ji je sin nekega ljudskega poglavarja, ki je dognal, da misijonarji preveč zakrivajo moč Sv. Duha, da je Duh večji kot Kristus. Komaj je začel oznanjati svoje nazore, že je našel pristašev. Kriva vera se je hitro razširila, ker so jo njeni pristaši oznanjali po sejnih, po obljudenih vaseh. Ima 2 »škofa« kot poglavarja in 40 služabnikov. Imajo neki krst, ki ga delijo s potapljanjem v reki. Mrličke pokopavajo deloma s krščanskimi obredi deloma pa s poganskim plesom in zaro-

božji, odpira svoje srce resnici in milosti. Dokaz za to je zdravnik Tomaž Emmet, ustanovitelj ženske bolnišnice v Njeweorku v ameriških Zedinjenih državah, sloveč kirurg. Bil je protestant, njegova žena pa je bila katoličanka. Ker je žena kot dobra katoličanka vestno izpolnjevala svoje krščanske dolžnosti, ni tudi nikdar pozabila na nedeljsko dolžnost. Vsako nedeljo in zapovedan praznik je šla v cerkev, kjer je prisostvovala sv. maši ter tudi vedno poslušala pridigo. Njen mož,

PO SVETU KATOLIŠKEM

Vera iz poslušanja. O bratovščini jeruzalemskega osla je danes dostikrat govornica. Obsega pa ta bratovščina tiste »boga boječe« ljudi, ki se bojijo zlasti besede božje ter zato ostajajo med pridigo zunaj cerkve. Kdor beži od besede božje, beži od Boga in njegove milosti. Kdor pa odpira ušesa besedi

božji, odpira svoje srce resnici in milosti. Dokaz za to je zdravnik Tomaž Emmet, ustanovitelj ženske bolnišnice v Njeweorku v ameriških Zedinjenih državah, sloveč kirurg. Bil je protestant, njegova žena pa je bila katoličanka. Ker je žena kot dobra katoličanka vestno izpolnjevala svoje krščanske dolžnosti, ni tudi nikdar pozabila na nedeljsko dolžnost. Vsako nedeljo in zapovedan praznik je šla v cerkev, kjer je prisostvovala sv. maši ter tudi vedno poslušala pridigo. Njen mož,

tovanjem duha, ki je povzročil smrt. Krivoverniška skupina je jako zagrižena, ker njeni voditelji prepovedujejo članom vsako občevanje s katoliškimi

misijonarji. Ako bi ta krivoverska ločina se odela v obleko nacionalizma, bi utegnila povzročiti veliko škodo katoliškimi misijonom.

Minister Anton Sušnik †

Vse je iznenadila vest, da je preminul v Ljubljani v splošni bolnici dne 10. avgusta Anton Sušnik, bivši železniški minister in profesor v pokoju.

V ponedeljek 6. avgusta so ga po vrnitvi iz domačega kraja prepeljali v bolnico, kjer je bil takoj operiran. Pri operaciji so videli zdravniki, da se mu je prelil tvor na črevesu in se razlil po trebušni votlini, kar je povzročilo vnetje trebušne mreže, pljučnico in mnogo prerano smrt.

Profesor Ant. Sušnik se je rodil 16. jan. 1880 v -asi Zdaše blizu Kamnika kot sin kmečkih staršev. Gimnazijo je končal v Ljubljani, modroslovje na Dunaju, kjer je bil član Kat. akademskega društva »Danica«. Kot profesor je služboval v Kranju, kjer je bil v mirni dobi izvoljen za deželnega poslanca bivše SLS. Ob izbruhu vojne je moral k vojakom. Po prevratu je bil profesor v Ljubljani in je vodil nekaj časa slovensko šolstvo. Pozneje je bil izvoljen za poslanca v krškem okraju, kojega koristi je zastopal v Beogradu do 6. jan. 1929. V Davidovičevi vladi leta 1924 je bil železniški minister.

Rajni je bil pravi katoliški mož v besedah in dejanjih. Svoje katoliško

prepričanje je zastopal in kazal v vestnem izpolnjevanju verskih dolžnosti neustrašeno v vseh odgovornih službah, katere je vršil v dobrobit slov. naroda. Neumorno je bil na delu v službi vzgojitelja naše mladine in s požrtvovalnim delovanjem za kmeta v od naroda mu poverjenem dostojanstvu deželnega in državnega poslanca.

Po naravi je bil vesel, dobrodušen, postrežljiv in radi pravilnega razumevanja jugoslovanskega vprašanja so se obračali nanj po nasvete z najvišjih mest. Sam skoz in skoz praktičen katoličan, je vodil tudi svojo rodbino po teh načelih: za Boga in domovino! Najstarejša njegova hčerka je bila po končanem učiteljskem letos 4. avgusta sprejeta v novicijat usmiljenih sester v Ljubljani in je stregla očetu v zadnjih urah.

Ministru Sušniku bo ostal hvaležen slov. narod za njegovo požrtvovalno delo, ki je bilo vedno usmerjeno na cilj: da bi bili Slovenci svobodni in da bi se nam dobro godilo!

Ministru Sušniku svetila večna luč, njegovi žalujoči soprogi in 4 hčerkam naše sožalje!

žar v 50 m dolgem poslopju bivše pivovarne Reininghaus, ki je sedaj last Petra Hartmana. Veliko poslopje je služilo za skladišča, v novešem času so si uredili v njem trije obrtniki svoje delavnice. Na podstrešju poslopja je bilo vse polno raznega blaga, praznih sodov, strojev, orodja ter razne ropotije. Ogenj je nastal, ker se je užgal tram pri dimniku. Škoda znaša 300.000 dinarjev.

Veliko gospodarsko poslopje pogorelo. V Tuhinjski dolini pri Kamniku je uničil požar gospodarsko poslopje posestnika in krčmarja Ivana Malija v Lokah. Poslopje je bilo tik ob cesti, dolgo 20 m, zidano in krito z opeko. Hlapec, ki je spal na senu, se je še komaj rešil. Zavarovalnina je le delna.

Smrtna nesreča vsled splašenih konj. 32letni posestnik Miha Babnik iz Dobrave pri Ljubljani je peljal težko naložen voz. Konji so se splašili, voz se je prevrnil in padel na voznika ter mu strl hrtenico. Težko poškodovanega so spravili v ljubljansko bolnico, kjer je umrl.

Razne novice.

Zahvala. Podpisani Jožet Retelj, pos. Cesta 5 na Koroškem, se zahvaljujem za prejeto podporo 1000 Din, katero mi je izplačala uprava »Slovenskega Gospodarja«, ker sem pogorel 6. julija tega leta. Javno se zahvaljujem in priporočam vsem, da postanejo celoletni na-



obtokom ASPIRIN in s tem se odstranjujejo revmatične bolečine. ASPIRIN tablete so gotovo sredstvo proti prehlajenju in zobobolu.

ASPIRIN

Pravi samo z Bayer-jevim križem

V. z. »Jugosla. k. d. Zagreb. Oglas je reg. pod S. Br. 12314 od 25. VI. 1934.

ročniki »Slovenskega Gospodarja«. — Cesta, 2. avgusta 1934. — Jožet Retelj.

Mezdni spor med Trboveljsko družbo in rudarji je zaenkrat končan. Od 15. avgusta naprej so v veljavi nekoliko znižane mezde.

Smrt znanega staroavstrijskega generala. Na Dunaju je umrl po daljšem bolehanju branitelj galicijske trdnjave Przemysla, general Herman Kusmanek. Rajni je bil rodom iz Sibirja na Sedmograškem in je služboval tudi v Ljubljani kot feldmaršal-lajtnant poljnik 28. pehotne divizije.

Strahovita suša v ameriških Združenih državah. Ameriško kmetijsko ministrstvo objavlja uradno, da je letošnja letina bombaža za 40 odstotkov manjša kot lani. Cene bombaža so izredno poskočile. Skupno cenijo dosedanjo škodo radi suše na 5 milijard dolarjev. Vlada je poslala v ozemlja, kjer je največja suša, letala, ki so ugotovila, da je letina na stotine milj daleč popolnoma sežgana: reke, jezera in potoki so brez vode in dno nekaterih rek se je strdilo kot kamen. Cele pokrajine so postale naravnost puščave, ker usiha tudi drevje. Na več milj daleč se ne vidi niti ene zelene rastline, ker je skoro vse rastlinstvo uničeno. Na tisoče glav živine je že poginilo in cenijo, da bo treba zaklati v ozemlju, kjer je največja suša, najmanj stotisoč glav goveje živine. V zvezi s to strahovito sušo je tudi izprememba vladne politike glede pospeševanja kmetijstva. Vlada bo ukinila vse premije, ki jih je dajala za zmanjšanje zasejane površine, ker je postala redukcija zasejanih ploskev brezpredmeina in se cene itak dvigajo radi majhnega pridelka.

Hermes enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva, Maribor, Zrinskiškega trg. pišuje dnevno. Zahtevajte prospekte. 68.

»Kruč«, zgodovinska povest iz ljutomerskih in prekmurskih krajev, je izšla te dni v Cirlovi knjižnici. Povest je spisal pisatelj Januš Golec, čigar domača močna beseda je orisala v tej povesti zgodovinske dogodke, ki bodo gotovo vsakega zanimali. Knjiga stane broširan 14 Din, vezana 20 Din in se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kakor tudi v vseh drugih knjižarnah.

NOVICE

Nesreče.

Smrtna nesreča. V Selnici ob Dravi je podrl motociklist Elizabeto Mori, posestnico s Kaplje ob severni meji. Suneč je bil tako silovit, da je kmetica podlegla poškodbam v mariborski bolnici.

Domačija je pogorela vsled slabega dimnika posestniku Alojziju Peršuhu v Stražgojncih na Dravskem polju. Zgorelo je mnogo sena, slame, zrnja in gospodarskega orodja. Gasilcem gre zahvala, da se ogenj ni razširil.

Viničarija pogorela. Posestniku Ignacu Murko v Podlehniku v Halozah je uničil ogenj viničarijo ter znaša škoda 15.000 Din. Požar je oškodoval tudi viničarja za 3000 Din.

Hudo je povezil avtomobil v Gaberju pri Celju pred neko krčmo Antona Kneza, 43letnega delavca iz Zagrada.

Slikarski pomočnik utonil v Savi. Pri brodu v Rajhenburgu je utonil pri kopanju v Savi 8. avgusta Jožef Gorišek, slikarski pomočnik iz Sevnice. Rajni je živel kot edinec pri svojih starših, je bil dober faat in zelo delaven pri Prosvetnem društvu na gledališkem odru.

Velik požar. V Spodnji Šiški pri Ljubljani je izbruhnil 10. avgusta po-